

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: <http://www.drs.gov.ua>, код ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____
на № _____ від _____

**Виконавчий комітет
Маріупольської міської ради
Донецької області**
пр. Миру, 70,
м. Маріуполь,
Донецька область, 87500

Пропозиції щодо удосконалення проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Маріупольської міської ради Донецької області «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку, розміру орендної плати за землю на території Маріупольської міської ради на 2019 рік» (далі – проект рішення) та документи, що надані до нього листом виконавчого комітету Маріупольської міської ради Донецької області від 30.05.2018 № 23.2-26502-09.

За результатом проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку постійної комісії міської ради, з питань будівництва, архітектури та землекористування і аналізу регуляторного впливу до проекту рішення на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Податковий кодекс України (далі – Кодекс) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, тощо.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 Кодексу, міські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів, а їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному Кодексом.

Водночас, проект рішення не узгоджується з вимогами Кодексу, зокрема в наступному.

1. Відповідно до статті 7 Кодексу, пропонуємо визначити у проекті рішення всі обов'язкові елементи податку, а саме: об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені.

2. Підпунктом 1) пункту 3 проекту рішення передбачається встановити розмір орендної плати за землю в місті Маріуполі згідно з додатком 3 (далі – додаток 3).

Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 Кодексу, плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Відповідно до абзацу першого пункту 288.1., абзацу четвертого пункту 288.1. статті 288 Кодексу, підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки. Договір оренди земель державної і комунальної власності укладається за типовою формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України. Пунктом 288.4. статті 288 Кодексу визначено, що розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем.

Типовий договір оренди землі затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2004 № 220 «Про затвердження Типового договору оренди землі» (далі - типовий договір), яким визначено основні вимоги до укладання такого договору та встановлено, що обчислення розміру орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності здійснюється з урахуванням їх цільового призначення та коефіцієнтів індексації, визначених законодавством, за затвердженими Кабінетом Міністрів України формами, що заповнюються під час укладання або зміни умов договору оренди чи продовження його дії.

Форми розрахунку розміру орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності, грошова оцінка яких не проведена, і за земельні ділянки державної або комунальної власності, грошова оцінка яких проведена, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 № 1724 «Деякі питання оренди земель».

Пунктом 9 типового договору встановлено, що розмір орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності вноситься у грошовій формі із зазначенням відсотків суми нормативної грошової оцінки земельної ділянки.

Положеннями статті 288 Кодексу визначено граничні розміри орендної плати за земельні ділянки, в тому числі і за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Таким чином, діючим законодавством України визначено процедуру встановлення, формування та розрахунку розмірів орендної плати за землю, а додаткового врегулювання, зокрема прийняття рішень органами місцевого самоврядування про встановлення розміру орендної плати за землі

сільськогосподарського та несільськогосподарського призначення, не передбачено.

Враховуючи зазначене, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципом доцільності - обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми, та принципом адекватності - відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо аналізу регуляторного впливу до проекту рішення

Аналіз регуляторного впливу до проекту рішення (далі - АРВ), зокрема зміст, структура та наповнення не відповідають вимогам Методики проведення аналізу регуляторного впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі - Методика), яка є обов'язковою під час підготовки проектів регуляторних актів.

Так, розділ I «Визначення проблеми» АРВ не відповідає пункту 4 Методики та розділу I додатку 1 до Методики, оскільки не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на які проблема має найбільший негативний вплив.

Розділ III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ не відповідає пунктам 5, 7 Методики та розділу III додатку 1 до Методики, оскільки при визначенні альтернативних способів досягнення цілей, розробник обмежився лише текстовим описом вигод і витрат держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожної із запропонованих альтернатив. Також, у зазначеному вище розділі АРВ відсутні розрахунки витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Зазначене не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного.

У розділі V «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» АРВ не описано механізм дії запропонованого

регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому, розробником не враховано яким чином будуть діяти норми проекту рішення та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності, що не узгоджується з вимогами Методики.

У розділі V «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» та розділі VII «Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта» розробником задекларовано, що термін дії запропонованого регуляторного акта є необмеженим (постійним) із можливістю внесення до нього змін.

Виходячи із норм пункту 5 статті 2 та частини першої статті 3 Бюджетного кодексу України бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України (однією із складових якої є бюджети місцевого самоврядування), становить один календарний рік, що починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року.

Крім того, відповідно до статті 4 Кодексу, одним з принципів, на яких ґрунтується податкове законодавство України, є принцип стабільності - зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року.

Таким чином, враховуючи норми Бюджетного та Податкового кодексів України, органи місцевого самоврядування мають щорічно (до 15 липня кожного року) переглядати розміри ставок місцевих податків та зборів, що справляються в установленому ПКУ порядку. Відповідні ставки будуть діяти лише протягом року, на який прийняті.

Розділ VIII «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» АРВ не відповідає пункту 10 Методики, оскільки показники результативності повинні бути не описовими, а кількісними та вимірювальними, з наведеними прогнозними значеннями цих показників.

Розділом IX «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» АРВ визначено, що повторне відстеження ефективності дії регуляторного акта буде проведено через рік після набранні чинності регуляторним актом.

Строк дії даного регуляторного акта один рік. Згідно з вимогами статті 10 Закону у цьому випадку повторне відстеження результативності здійснюється за три місяці до дня закінчення визначеного строку, якщо інше не встановлено рішенням регуляторного органу, який прийняв цей акт, але не пізніше дня закінчення визначеного строку. Пропонуємо провести повторне відстеження у вересні 2019 року або встановити строк проведення такого відстеження в проекті рішення, з урахуванням вимог Закону.

Тест малого підприємництва АРВ до проекту рішення (далі - М-Тест) не відповідає вимогам додатку 4 до Методики, а саме:

- у пункті 1 М-Тесту не описано результати консультацій, не зазначено оцінку з боку підприємницької громадськості на запропоновані регулювання;

- у пункті 3 М-Тесту не проведено розрахунків прямих витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання;

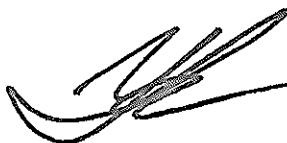
- у пункті 3 М-Тесту розробником забезпечено розрахунок бюджетних витрат на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва. Разом з тим, бюджетні витрати не підлягають розрахунку, оскільки встановлені нормами Кодексу.

Одночасно звертаємо увагу, враховуючи вимоги статті 12 Кодексу місцеві податки та збори встановлюються лише на один бюджетний рік, витрати суб'єктів малого підприємництва розраховуються лише на перший рік дії регулювання без врахування витрат за наступні роки.

Підсумовуючи вищенаведене, пропонуємо привести проект рішення Маріупольської міської ради Донецької області «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку, розміру орендної плати за землю на території Маріупольської міської ради на 2019 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства з урахуванням зазначених зауважень та пропозицій, а аналіз регуляторного впливу – до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта», із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151.

Про результати розгляду цього листа просимо поінформувати Державну регуляторну службу України в установленому законодавством порядку.

Голова Державної
регуляторної служби України

К. ЛЯШНА